

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 576/2018
17.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „АА“ ..., кога заступа пуномоћник Срећко Копиловић, адвокат из ..., против тужених: 1. „ББ“ ДОО ..., у стечају, 2. „ВВ“ ДОО ..., чији је пуномоћник Зоран Ристић, адвокат из ..., 3. „ГГ“ ДОО ..., чији је пуномоћник Александар Ћирић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости, вредност предмета спора 21.302.560,12 динара, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5167/15 од 08.06.2017. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5167/15 од 08.06.2017. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Краљеву П 794/2014 од 14.05.2015. године, у ставу I изреке, одбијен је захтев тужиоца да се утврди ништавим и да не производи правно дејство уговор о продаји непокретности, закључен између туженог првог реда, као продавца и туженог другог реда, као купца, оверен пред Основним судом у Крушевцу Ов. П бр. 1126/2013 од 01.10.2013. године. У ставу II изреке, одбијен је захтев тужиоца да се утврди ништавим члан 5. Одлуке о основању туженог трећег реда од 02.07.2014. године и да не производи правно дејство у делу који се односи на уписани и унети неновчани улог у капитал туженог трећег реда, који се односи на непокретности уписане у листу непокретности ... КО ...: 1) катастарске парцеле ... и ...; 2) помоћна зграда-хала, уписана као зграда број 1; 3) помоћна зграда-управна зграда, уписана као зграда број 2 и 4) помоћна зграда-портирница, уписана као зграда број 3, све изграђене на катастарској парцели У ставу III изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се првотужени обавезе на повраћај примљеног по основу ништавог уговора, односно да се обавезе да врати примљену купопродајну цену у износу од 21.302.560,12 динара. Ставом IV изреке, одбијен је захтев тужиоца да се тужени другог и трећег реда обавезу на враћање примљеног по основу ништавог уговора, односно ништавог члана 5. Одлуке о оснивању туженог трећег реда,

односно да врате примљене непокретности уписане у листу непокретности ... КО ..., ближе описане у ставу III изреке. У ставу V изреке, обавезан је тужилац да туженом другог реда накнади трошкове поступка у износу од 115.500,00 динара, са одређеном затезном каматом. У ставу VI изреке, тужилац је обавезан да туженом трећег реда накнади трошкове поступка у износу од 76.500,00 динара.

Привредни апелациони суд, као другостепени, пресудом Пж 5167/15 од 08.06.2017. године, одбија као неосновану жалбу туженог и потврђује наведену првостепену пресуду.

Против пресуде другостепеног суда, тужилац је, преко пуномоћника, изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у стечајном поступку туженог првог реда оглашене су две продаје спорних непокретности, методом јавног прикупљања понуда. У питању су непокретности уписане у листу непокретности ... КО ...: 1) катастарске парцеле ... и ...; 2) помоћна зграда-хала, уписана као зграда број 1; 3) помоћна зграда-управна зграда, уписана као зграда број 2 и 4) помоћна зграда- портирница, уписана као зграда број 3, све изграђене на катастарској парцели Оглашене продаје су проглашене неуспелим. У поступку по трећој оглашеној продаји имовине, методом јавног прикупљања понуда, приспела је понуда туженог другог реда, која је била нижа од 50% у односу на процењену вредност предмета продаје. За прихватање ове понуде сагласност је дао одбор поверилаца. Сходно томе, дана 01.10.2013. године, закључен је уговор о продаји предметних непокретности са туженим другог реда. Сматрајући да је уговор о продаји непокретности закључен противно одредбама стечајног закона, тужилац је определио захтев за утврђење његове ништавости. Притом, по закљученом уговору о продаји, непокретности које су биле предмет продаје наведеним уговором, унете су као оснивачки улог у капитал туженог трећег реда. Због тога је тужилац тражио и утврђење ништавости члана 5. оснивачког акта туженог трећег реда, којим су наведене непокретности унете као неновчани оснивачки улог. На крају, одређен је и захтев да се спорне непокретности врате у стечајну масу туженог првог реда.

На темељу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд одбија тужбени захтев за утврђење ништавости уговора о продаји непокретности у стечајном поступку од 01.10.2013. године. Одбијен је и захтев за утврђење ништавости члана 5. оснивачког акта туженог трећег реда, којим су наведене

непокретности унете као неновчани оснивачки улог, као и захтев да се спорне непокретности врате у стечајну масу туженог првог реда.

Другостепени суд одбија као неосновану жалбу тужиоца и потврђује првостепену пресуду. Становиште је другостепеног суда да је поступак продаје спорних непокретности организован и спроведен у складу са одредбама Закона о стечају. Због тога је захтев за утврђење ништавости закљученог уговора о продаји непокретности у стечајном поступку од 01.10.2013. године, правно неоснован. У том смислу, даље следи и неоснованост захтева за утврђење накнадног располагања непокретностима, њиховим улагањем у оснивачки капитал туженог трећег реда.

Разматрајући основаност ревизијских навода, Врховни касациони суд, стаје на становиште да нижестепени судови своје одлуке нису засновали на погрешној примени материјалног права.

Продаја имовине стечајног дужника, као и продаја стечајног дужника као правног лица, може спровести искључиво на један од законом прописаних начина уновчења. Сходно члану 132. Закона о стечају, продаја се врши јавним надметањем, јавним прикупљањем понуда или непосредном погодбом. Стечајни управник је у обавези и да поступак уновчења имовине стечајног дужника спроведе у складу са националним стандардима за управљање стечајном масом (Национални стандард бр. 5 - Правилника о утврђењу националних стандарда за управљање стечајном масом). У складу са одабраним методом, продаја имовине стечајног дужника се реализује закључењем посебног уговора. Међутим, закључени уговор у стечајном поступку не представља правни основ путем којег купац стиче право својине на купљеној имовини. На то упућује одредба члана 133. став 12. Закона о стечају (*Сл. гласник РС*, бр. 104/2009 и 99/2011), који се у конкретном случају примењује. Њоме је прописано да кад купац исплати цену, на купца се преноси право својине на купљеној имовини без обзира на раније уписе и без терета, као и без икаквих обавеза насталих пре извршене купопродаје, укључујући и пореске обавезе и обавезе према привредним субјектима пружаоцима услуга од општег интереса које се односе на купљену имовину. Стечајни судија ће решењем констатовати да је продаја извршена и наложити по правноснажности решења одговарајућем регистру упис права својине и брисање терета насталих пре извршене продаје, односно упис других права стечених продајом. Из наведене законске одредбе следи да се пренос права својине на продатој имовини у стечајном поступку може реализовати само по правноснажном решењу стечајног судије, којим је констатовано да је продаја имовине извршена и одређен упис права својине у одговарајућем регистру. Закључени уговор има само доказну снагу о условима под којима је отуђење извршено.

На темељу изнете правне аргументације следи да продаја имовине стечајног дужника није утемељена на уговору о њеном отуђењу, већ у правноснажном решењу стечајног судије којим се констатује да је продаја

извршена и налаже упис права својине у корист купца у одговарајући регистар. У том смислу, насупрот наводима ревидента, извршена продаја имовине се не може правноваљано оспоравати покретањем парничног поступка за утврђење ништавости закљученог уговора о продаји. За такву тужбу нема основа јер закључени уговор о продаји имовине није правни посао који представља основ отуђења имовине стечајног дужника. Правни основ отуђења представља правноснажно решење стечајног судије о констатацији извршене продаја и одређивању уписа права својине у одговарајући регистар.

Међутим, немогућност утврђења апсолутне ништавости уговора о продаји имовине стечајног дужника у парничном поступку не значи и да су учесници у поступку продаје, односно друга заинтересована лица, лишена сваке могућности оспоравања њене законитости. Напротив. Таква могућност постоји, а реализује се према правилима стечајног поступка, изјављивањем жалбе на решење стечајног судије којим се констатује да је продаја имовине стечајног дужника извршена и одређен упис права својине у корист њеног купца. То је правни пут којим би ревиденту било омогућено одлучивање о спорностима поводом састава одбора поверилаца стечајног дужника и правилности извршене продаје његове имовине, на које ревизијом неосновано указује.

На основу изнетих разлога, Врховни касациони суд закључује да изнети ревизијски наводи у погледу оспоравања одлука нижестепених судова о непостојању услова за утврђење ништавим предметног уговора о продаји имовине стечајног дужника, немају утемељене у позитивноправним прописима. У том смислу, неоснован је и захтев туженог којим је оспоравао даље располагање непокретностима, њиховим улагањем у капитал туженог трећег реда.

Отуда је ревизијски суд, применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић